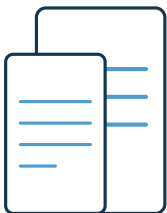




เอกสารนำเสนอ ความรู้พื้นฐานและรายงานทางเทคนิคของ

**กรอบการทำงานร่วมกัน
ของกระเป๋าดิจิทัลสำหรับเอกสารรับรอง**
(Interoperable Framework of Digital Wallets for Verifiable Credentials)

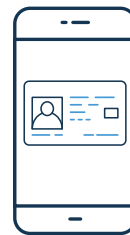
วิวัฒนาการของเอกสารรับรอง



เอกสารรับรองกระดาษ
(Paper Credentials)

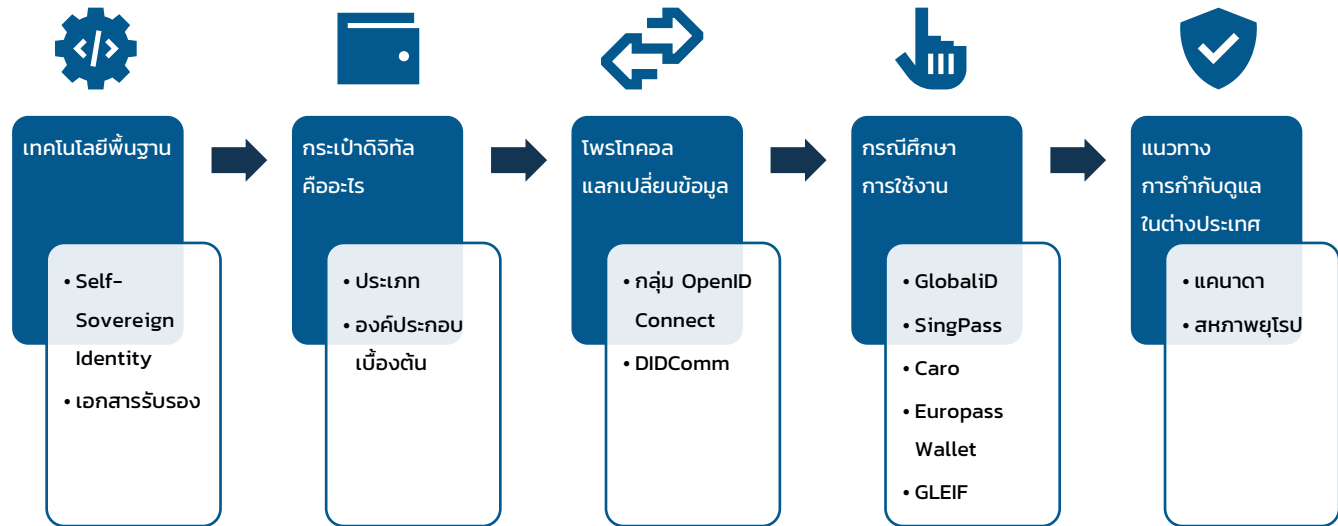


**สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ของ
เอกสารรับรองกระดาษ**
(e-Copy of Paper Credentials)

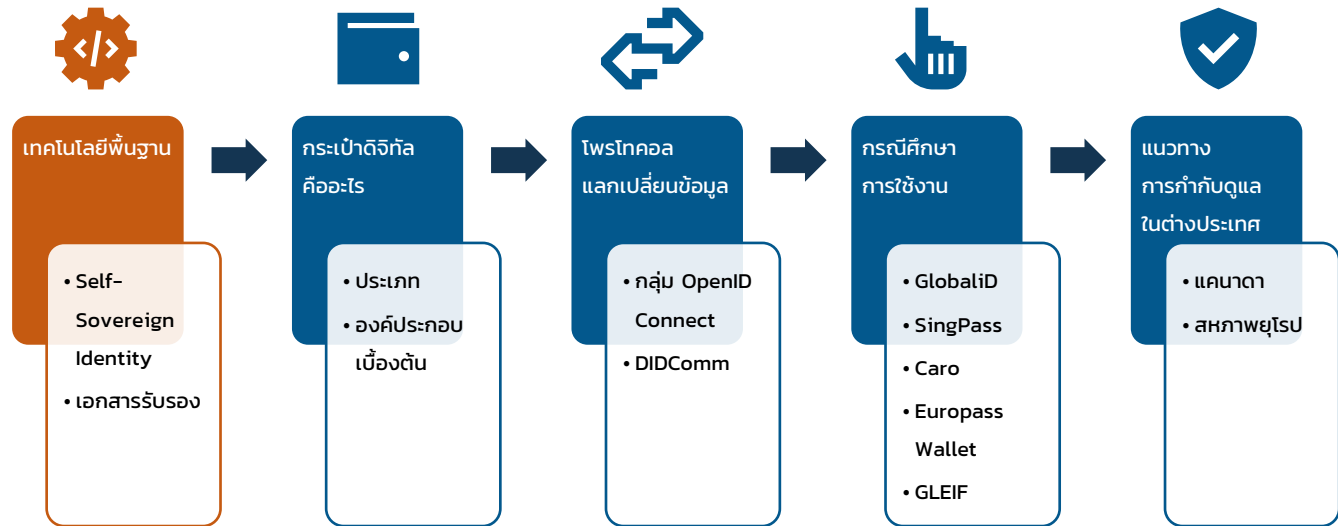


**เอกสารรับรองดิจิทัล
(Digital Credentials
หรือ Verifiable Credential)**

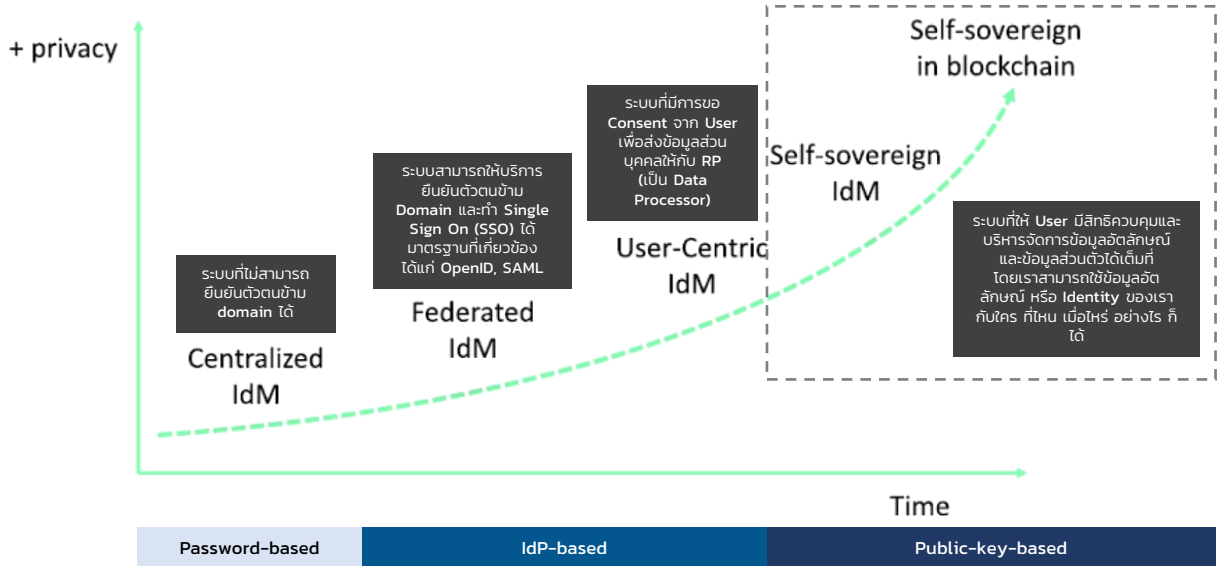
โครงร่างการนำเสนอ



โครงร่างการนำเสนอ



วิวัฒนาการของระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล



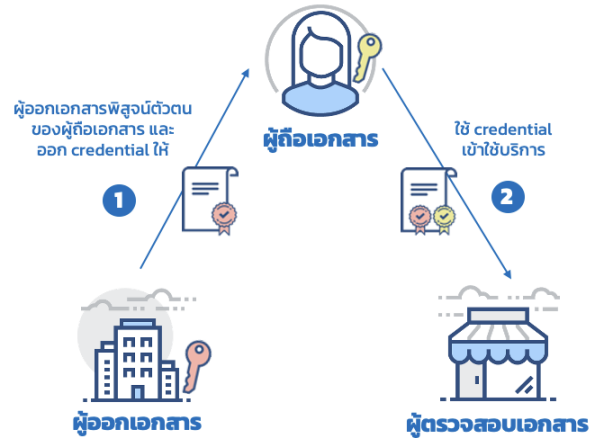
IdP – based Authentication

IdP = Identity Provider
RP = Relying Party



RP ให้ผู้ให้บริการไปยืนยันตัวตนกับ IdP และ IdP จะส่งผลการยืนยันตัวตนกลับให้ RP

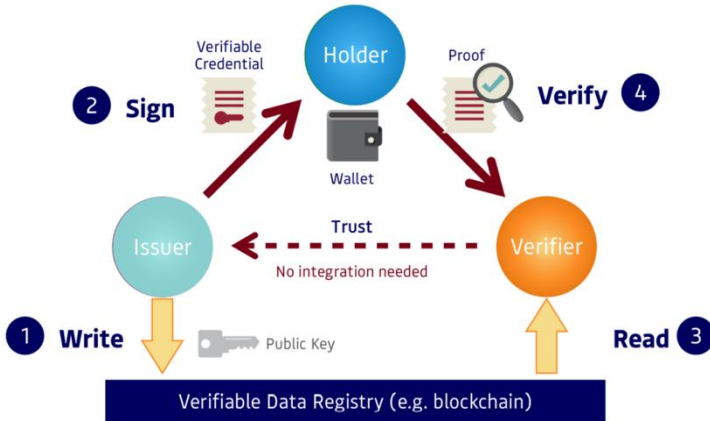
Public-key-based Authentication



ผู้ตรวจสอบเอกสารสามารถตรวจสอบและเชื่อถือคุณลักษณะใน credential ได้ **โดยไม่ต้องกลับไปให้ผู้ออกเอกสารยืนยัน**

เทคโนโลยีพื้นฐาน

เอกสารรับรอง (verifiable credential: VC) และเอกสารสำแดง (verifiable presentation: VP)



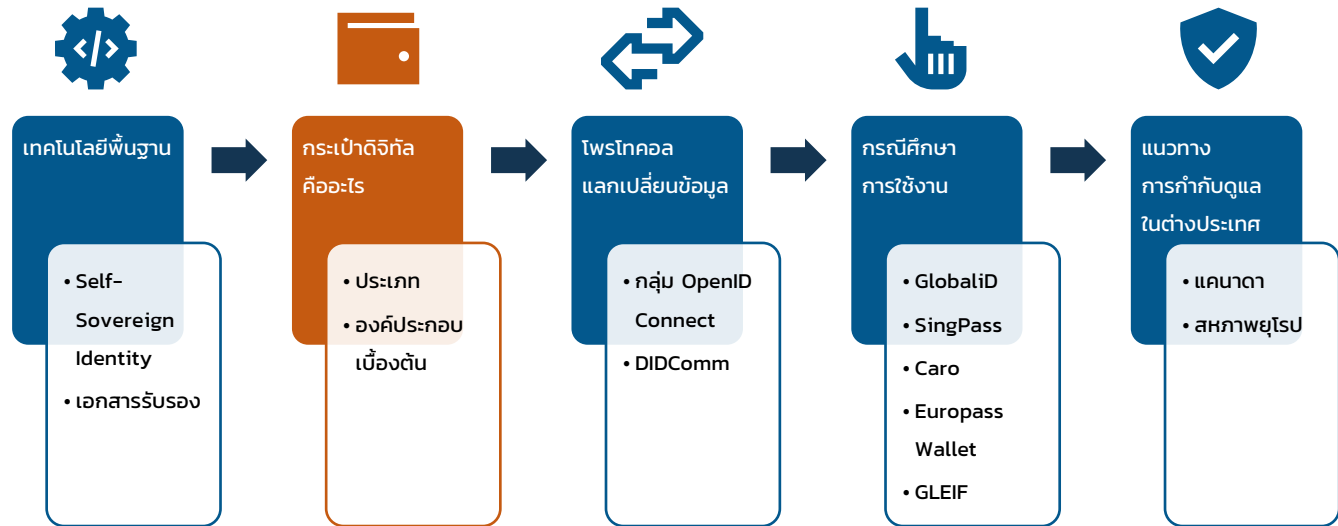
ขั้นตอนที่ 1 : issuer จัดเก็บ public key บน verifiable data registry

ขั้นตอนที่ 2 : issuer ลงลายมือชื่อดิจิทัลบน VC เพื่อออกให้ holder

ขั้นตอนที่ 3 : holder จะสร้าง VP (Proof) ให้ verifier และ verifier สามารถดึงกุญแจสาธารณะจาก verifiable data registry

ขั้นตอนที่ 4 : verifier จะใช้กุญแจสาธารณะของ issuer ในการตรวจสอบ VP

โครงร่างการนำเสนอ



กระเป๋าดิจิทัล (Digital Wallet)



กระเป๋าดิจิทัล (digital wallet) คือ ซอฟต์แวร์ที่ให้ผู้ใช้งานสร้าง (generate) จัดเก็บ (store) จัดการ (manage) และเก็บรักษา (protect) กุญแจเข้ารหัส (cryptographic key) ข้อมูลลับ (secret) และข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ ที่มีความอ่อนไหว เช่น เอกสารรับรองที่ตรวจสอบได้ (verifiable credential) และสำเนาอิเล็กทรอนิกส์ของเอกสารรับรองแบบกระดาษ (อาทิ หนังสือเดินทาง)

กระเป๋าดิจิทัลที่จะกล่าวถึงในที่นี่ ครอบคลุมเฉพาะกระเป๋าดิจิทัลสำหรับการเก็บเอกสารรับรองเท่านั้น (credentials) ไม่รวมถึงกระเป๋าดิจิทัลสำหรับการแลกเปลี่ยนเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือ สินทรัพย์ดิจิทัล (digital asset)

กระเป๋าดิจิทัล – ประเภท

Edge Wallet

มีองค์ประกอบทั้งหมดจัดเก็บอยู่ในอุปกรณ์ของผู้ใช้งาน (edge) สำหรับกระเป๋าดิจิทัลประเภทนี้ ผู้ใช้งานจะสามารถจัดเก็บข้อมูลของตนได้ แต่มีข้อจำกัดที่ผู้ใช้งานจะไม่สามารถซิงค์ ข้อมูลระหว่างอุปกรณ์

Hybrid Wallet

เป็นกระเป๋าดิจิทัลแบบผสม ผู้ใช้งานกระเป๋าดิจิทัลรูปแบบนี้ มีทางเลือกในการเลือกจัดเก็บองค์ประกอบในที่ต่าง ๆ ทั้งบนระบบคลาวด์ของผู้ให้บริการ (cloud) หรือในอุปกรณ์ของผู้ใช้งานเอง (edge)

Cloud Wallet

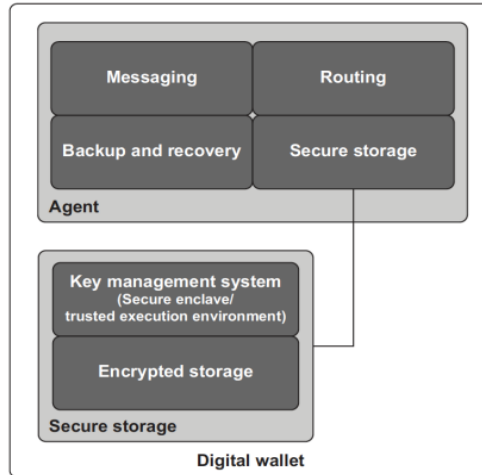
มีองค์ประกอบทั้งหมดจัดเก็บอยู่กับผู้ให้บริการ (cloud) โดยผู้ใช้งานสามารถบริหารจัดการกระเป๋าดิจิทัลของตน ที่อยู่กับผู้ให้บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต ข้อดีของกระเป๋าดิจิทัลประเภทนี้ คือระบบมีกลไกการกู้คืนข้อมูล และการซิงค์ข้อมูล

กระเป๋าดิจิทัล – องค์ประกอบและฟังก์ชันการทำงาน

โปรแกรมเอเจนต์ (Agent)

โปรแกรมเอเจนต์ หรือตัวแทนดิจิทัล คือ software module ที่ขับเคลื่อนการใช้งานและรักษาความปลอดภัยของกระเป๋าดิจิทัล

เฉพาะผู้ที่เป็นเจ้าของเอกสารรับรอง และกุญแจเข้ารหัสเท่านั้น ที่จะใช้งานกระเป๋าดิจิทัลได้



พื้นที่จัดเก็บข้อมูลอย่างมั่นคงปลอดภัย (Secure Storage)

พื้นที่จัดเก็บข้อมูล แบ่งเป็นสองส่วนหลัก ๆ คือ

1. พื้นที่จัดเก็บข้อมูลสนับสนุนการใช้งานโดยทั่วไป (เช่น Wallet API) และ
2. พื้นที่จัดเก็บข้อมูลอย่างมั่นคงปลอดภัย ซึ่งประกอบไปด้วยสองส่วนย่อยคือ พื้นที่จัดเก็บข้อมูลแบบเข้ารหัส (encrypted storage) และพื้นที่ที่จัดไว้สำหรับดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลอย่างมั่นคงปลอดภัย (เช่น trusted execution environment)

กระเป๋าดิจิทัล - ลักษณะการใช้งาน

การใช้งานของบุคคลธรรมดาโดยทั่วไป แบบพื้นฐาน

ผู้ใช้งานติดต่อสื่อสารกับกระเป๋าดิจิทัลอื่น โดยใช้กุญแจส่วนตัวในการสร้างช่องทางสื่อสารที่มีความมั่นคงปลอดภัย โดยการสร้างการเชื่อมต่อใหม่ ๆ ด้วยการสแกน QR code หรือคลิกลิงก์ จากนั้นยอมรับการสร้างการเชื่อมต่อ เลือกเอกสารรับรองที่ต้องการแลกเปลี่ยนในการปฏิสัมพันธ์ดังกล่าว รวมไปถึงมีข้อดี ต่าง ๆ อาทิ เช่น การจดจำการเชื่อมต่อโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องมีตัวกลางในการเชื่อมต่อ และทุกข้อความจะถูกเข้ารหัสทั้งกระบวนการ

ผู้ใช้งานรับ ส่ง และสำแดงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะเอกสารรับรองและเอกสารสำแดง โดยเมื่อมีการสร้างการเชื่อมต่อแล้ว จะสามารถแลกเปลี่ยนเอกสารรับรองได้ทั้งทิศทางเดียว (กำหนดตายตัวว่าฝ่ายใดเป็นผู้ส่งเท่านั้น และฝ่ายใดเป็นผู้รับเท่านั้น) และสองทิศทาง (ทั้งสองฝ่ายเป็นได้ทั้งผู้ส่งและผู้รับ) เพื่อออกเอกสารรับรองใหม่ หรือตรวจสอบเอกสารรับรองที่ถูกออกมาแล้ว

การเพิกถอนเอกสารรับรอง โดยใช้ลายมือชื่อดิจิทัลเพื่อการยืนยันการเพิกถอนเอกสาร สามารถเพิกถอนเอกสารรับรองที่หมดอายุได้หลากหลายวิธี

ผู้ใช้งานยืนยันตัวตน ด้วยกระบวนการระบบรหัส ซึ่งใช้กุญแจส่วนตัวเป็นปัจจัยในการยืนยันตัวตน สามารถทำได้ 2 วิธี วิธีแรกคือ การยืนยันตัวตนอัตโนมัติ ทำให้ไม่จำเป็นต้องมีการ “ล็อกอิน” ด้วยการกรอก username และ password แบบเดิม ช่วยประหยัดเวลาและเพิ่มความสะดวกในการเข้าสู่ระบบ วิธีที่สองคือ ยืนยันตัวตนแบบหลายปัจจัย (multi-factor authentication: MFA) ซึ่งถูกรวมเข้าด้วยกันในแนวคิด SSI ที่เพิ่มความปลอดภัยในการรักษาข้อมูลของผู้ใช้งานยิ่งขึ้น

ตัวแทนดิจิทัลและกระเป๋าดิจิทัล **สามารถลงลายมือชื่อในเอกสารอิเล็กทรอนิกส์**ที่กำหนดให้ใช้ลายมือชื่อได้

กระเป๋าดิจิทัล - ลักษณะการใช้งาน

การใช้งานของบุคคลธรรมดาโดยทั่วไป แบบขั้นสูง

กระเป๋าสามารถรองรับอุปกรณ์ได้หลายเครื่อง และสามารถเชื่อมต่อระหว่างกันได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดประสบการณ์การใช้งานที่ต่อเนื่องบนอุปกรณ์ทั้งหมดของผู้ใช้งาน อย่างไรก็ตาม ต้องคำนึงถึงความมั่นคงปลอดภัย การทำงานร่วมกันของกระเป๋าดิจิทัล การโยกย้ายถ่ายโอนข้อมูล เนื่องจากต้องทำให้ข้อมูลบนอุปกรณ์ทุกเครื่องตรงกัน

กระเป๋าสามารถทำงานแบบออฟไลน์ สามารถตรวจสอบเอกสารรับรองได้โดยไม่ต้องมีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานภาครัฐหลายแห่ง ทั้งนี้ ต้องมีการจัดทำมาตรฐาน และการทดสอบความสามารถในการทำงานร่วมกัน

กระเป๋าสามารถตรวจสอบผู้ตรวจสอบเอกสาร ว่ามีสิทธิ์ในการร้องขอให้ผู้ถือเอกสาร (holder) แสดงข้อความรับรอง (claim) หรือ เอกสารรับรอง (credential) เพื่อที่จะรับบริการหรือไม่ ผู้ตรวจสอบเอกสารต้องได้รับอนุญาต (authorized) ภายใต้อุปกรณ์การกำกับดูแล ในการเรียกขอหลักฐานต่าง ๆ

กระเป๋าสามารถเก็บรักษาบันทึกการตรวจสอบที่สามารถตรวจสอบได้ด้วยการเข้ารหัส (cryptographically verifiable audit logs) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์หลักฐาน ในกรณีที่เกิดปัญหาขึ้น

กระเป๋าสนับสนุนพื้นที่จัดเก็บข้อมูลแบบมั่นคงปลอดภัย หรือ ห้องนิรภัย (secure data storage [vault] support) มีความสามารถในการจัดเก็บบันทึกข้อมูลได้ทุกแบบ โดยเฉพาะที่มีการเข้ารหัสเอาไว้

ในกรณีฉุกเฉิน (emergencies)
กระเป่ายังสามารถให้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างง่าย เช่น ในกรณีที่เกิดภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ รวมถึงมีบริการที่ใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินอื่น ๆ

ในด้านประกัน (insurance) ผู้ผลิตกระเป๋าสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งานกระเป๋าดิจิทัล และมีการประกันที่สามารถบรรเทาความเสี่ยงดังกล่าวได้

กระเป๋าดิจิทัล - ลักษณะการใช้งาน

การใช้งานขององค์กร

องค์กรสามารถแต่งตั้งตัวแทน (delegation) ซึ่งหมายถึงการที่ “ผู้ถือไอเดนทิตี” ผู้หนึ่ง (หรือองค์กรหนึ่ง) อนุญาตให้ผู้อื่น กระทำการบางอย่างแทนตัวเองได้

กระเป๋าดิจิทัลแบบองค์กร ต้องสามารถมอบอำนาจในการทำธุรกรรมให้กับบุคคล

องค์กรสามารถเพิ่มปริมาณการใช้งาน (scale) ของกระเป๋าดิจิทัล และเพิ่มจำนวนตัวแทนดิจิทัลได้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กร ต้องสามารถนำไปใช้งานได้ในวงกว้าง (large scale)

องค์กรอาจต้องการใช้กระเป๋าดิจิทัลและตัวแทนดิจิทัลแบบเฉพาะทาง (specialized wallets and agents) ที่เหมาะสมกับงานเฉพาะทาง ตัวอย่างเช่น การบัญชี การเงิน, การให้ความยินยอม, ข่าว เป็นต้น

องค์กรมีสิทธิเพิกถอนเอกสารรับรอง (credential revocation) และออกเอกสารรับรองที่สามารถเพิกถอนในภายหลังได้ (revocable verifiable credentials)

กระเป๋าดิจิทัล - ลักษณะการใช้งาน

การใช้งานของบุคคลธรรมดา ในกรณีที่เป็นผู้ปกครอง (Guardian) หรือผู้แทน (Delegate)



ผู้ปกครองหรือผู้แทน (guardian/delegate)

สามารถกระทำแทนผู้อยู่ในอุปการะ

เสมือนกับกรณีของการที่บุคคลทำหน้าที่ในฐานะผู้แทนขององค์กร

โดยต้องมีเอกสารรับรองที่ถูกออกโดยผู้มีอำนาจ ที่บ่งบอกอย่างเป็นทางการว่าได้แต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ปกครอง/ผู้แทน



กระเป๋าดิจิทัลสำหรับผู้ปกครองหรือผู้แทน (guardian/delegate wallets) เป็น

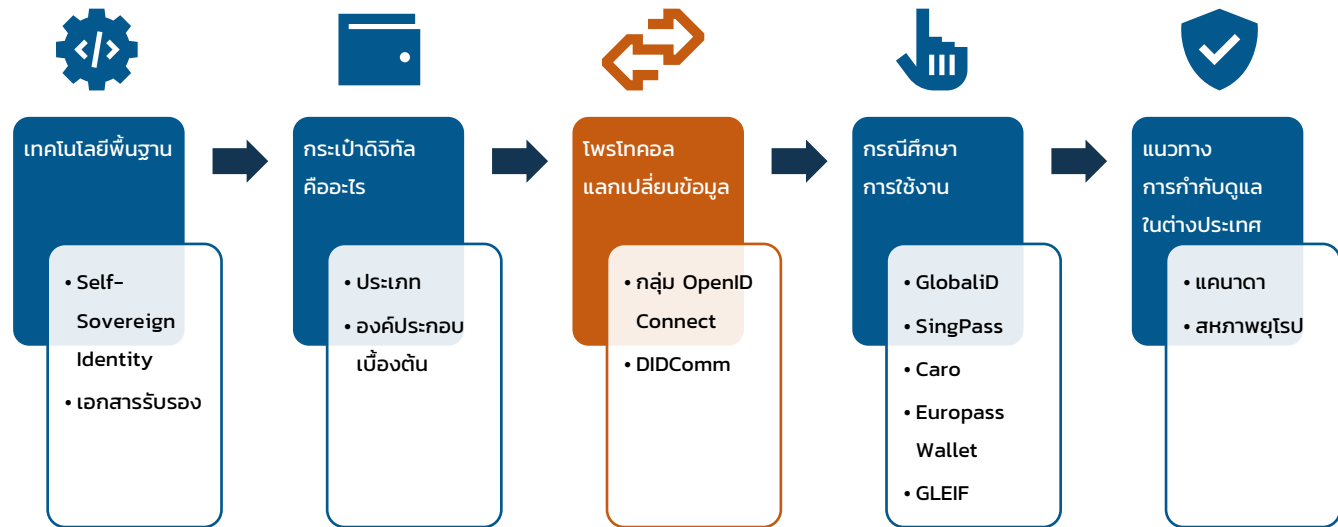
กระเป๋าที่ผู้ปกครองสามารถยืนยันสิทธิ์ของผู้อยู่ในอุปการะ

อีกทั้งสามารถเรียกขอเอกสารรับรองในฐานะของผู้อยู่ในอุปการะ

หรือเมื่อต้องแสดงเอกสารรับรองให้กับผู้ตรวจสอบเอกสาร ในฐานะของผู้อยู่ในอุปการะ

ตัวอย่างเช่น ผู้ปกครองกระทำการแทนที่บุตรที่อายุน้อย หรือบุตรที่อายุมากกระทำแทนผู้ปกครอง

โครงร่างการนำเสนอ



โพรโทคอลในกลุ่ม OpenID

ภาพรวม



OpenID Foundation เป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ที่มีพันธกิจในการจัดทำมาตรฐานสากลสำหรับเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานโพรโทคอล OpenID โดยประกอบไปด้วยมาตรฐาน 3 ฉบับ

③ **OpenID Connect for Verifiable Credential Issuance**
(Issuance of Verifiable Credentials)

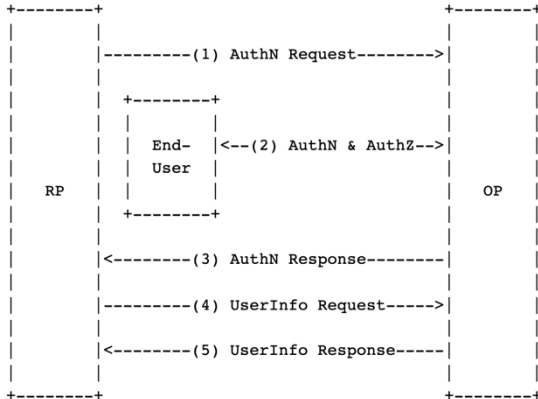
② **OpenID Connect for Verifiable Presentations**
(Presentation of Verifiable Credentials)

① **Self-Issued OP v2**
(key exchange and authentication)



โพรโทคอลในกลุ่ม OpenID

OpenID Connect โดยทั่วไป



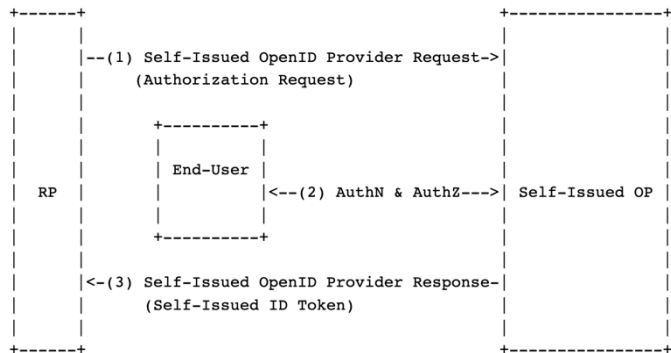
โพรโทคอล OpenID Connect (OIDC) เป็นโพรโทคอลสำหรับการยืนยันตัวตน (authentication) แบบสหพันธ์ (federated) โดยถือว่าเป็น "identity layer" ที่สร้างขึ้นบนโพรโทคอล Open Authorization (OAuth) 2.0 ซึ่งเป็นกรอบการทำงานสำหรับการมอบอำนาจการเข้าถึงข้อมูล (access delegation)

โพรโทคอล OIDC มีลำดับการทำงานโดยสังเขป ดังนี้

1. RP ส่งข้อมูลร้องขอการยืนยันตัวตนของ end-user จาก OP (OpenID Provider)
2. OP ดำเนินการยืนยันตัวตนและขอความยินยอมจาก end-user
3. OP ตอบรับคำร้องขอข้อมูลจาก RP โดยส่ง ID Token และ Access Token
4. RP สามารถขอเข้าถึงข้อมูลของ end-user จาก OP โดยใช้ Access Token
5. OP ส่งข้อมูลข้อความยืนยัน (claims) เกี่ยวกับ end-user ให้กับ RP

โพรโทคอลในกลุ่ม OpenID

Self-Issued OpenID Provider v2 (SIOP v2)



Self-issued OpenID Provider (SIOP) เป็นโพรโทคอลที่พัฒนาโดย OpenID Foundation เพื่อต่อยอดจากโพรโทคอล OpenID Connect (OIDC) ให้สามารถใช้ในการยืนยันตัวตนทางดิจิทัลแบบกระจายศูนย์ได้

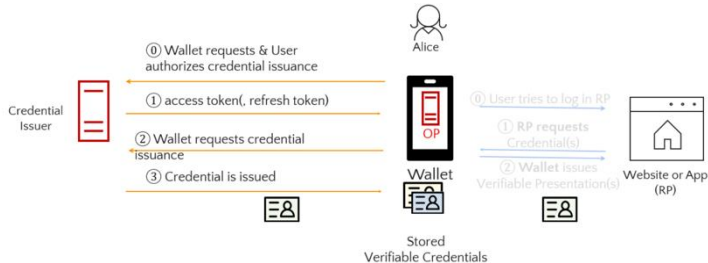
ในโพรโทคอล SIOP ผู้ใช้งานเป็นผู้บริหารจัดการข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของตนเอง โดยยืนยันตัวตนกับ RP ด้วย identity token (ID token) ที่สร้างขึ้นจากคุณแฉและข้อมูลประกอบต่าง ๆ ภายใต้การควบคุมของผู้ใช้งานเอง (ผู้ใช้งานเป็น OP เอง)

โพรโทคอล SIOP v2 มีลำดับการทำงานโดยสังเขป ดังนี้

1. RP ส่งข้อมูลร้องขอการยืนยันตัวตนของ end-user จาก SIOP บนอุปกรณ์ของ end-user เอง
2. end-user ดำเนินการยืนยันตัวตน (authentication: AuthN) และมอบอำนาจ (authorization: AuthZ)
3. SIOP ตอบรับคำร้องขอข้อมูลจาก RP โดยส่ง self-issued ID token

โพรโทคอลในกลุ่ม OpenID

OpenID Connect for Verifiable Credential Issuance (OIDC4VCI)



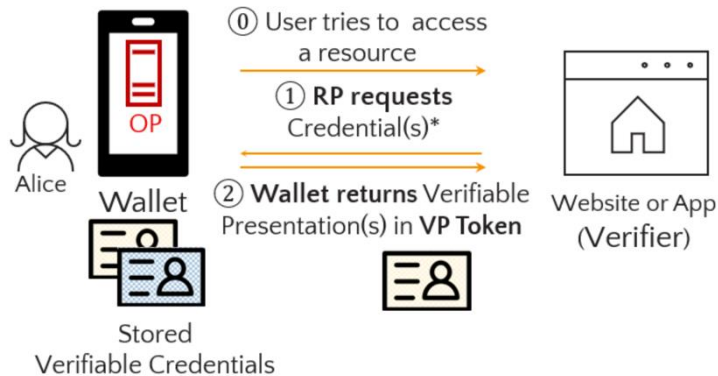
โพรโทคอล OIDC4VCI เป็นโพรโทคอลสำหรับการออกเอกสารรับรองผ่านทาง API โดยรองรับมาตรฐานเอกสารรับรองหลากหลายรูปแบบ รวมถึง W3C Verifiable Credentials และ ISO/IEC 18013-5 mDL

โดยมีลำดับการทำงานโดยสังเขป ดังนี้

0. end-user เริ่มต้นปฏิสัมพันธ์กับผู้ออกเอกสารเพื่อร้องขอเอกสารรับรอง
1. ผู้ออกเอกสารส่ง access token กลับมาให้อุปกรณ์ของ end-user
2. อุปกรณ์ของ end-user ดำเนินการร้องขอเอกสารรับรอง
3. ผู้ออกเอกสารออกและส่งเอกสารรับรองให้ end-user

โปรโตคอลในกลุ่ม OpenID

OpenID Connect for Verifiable Presentations (OIDC4VP)



โปรโตคอล OIDC4VP ต่อยอดจากโปรโตคอล OIDC4VCI โดยมีลำดับการทำงานโดยสังเขป ดังนี้

0. end-user ประสงค์จะใช้บริการจากผู้ตรวจสอบเอกสาร (ซึ่งมีบทบาทเป็น RP)

1. ผู้ตรวจสอบเอกสารร้องขอเอกสารสำแดง
2. ผู้ถือเอกสารตอบรับการร้องขอข้อมูลในรูปแบบ VP token

จากนั้นผู้ตรวจสอบเอกสาร จะตรวจสอบว่า (ก) end-user เป็นเจ้าของเอกสารสำแดงจริง (holder binding) (ข) เอกสารสำแดงมีความครบถ้วนสมบูรณ์ (integrity) และ (ค) เอกสารสำแดงมีที่มาจากผู้ออกเอกสารจริง (authenticity)

OpenID Connect ใน ISO/IEC 18013-5:2021

Data retrieval method	Transmission technology	Support			Reference
		mDL	mDL reader	issuing authority infrastructure	
Device retrieval	BLE	C ^a	M	N/A	8.3.3.1.1
	NFC	C ^a	M	N/A	8.3.3.1.2
	Wi-Fi Aware	O	R	N/A	8.3.3.1.3
Server retrieval	Web API	O	R	O	8.3.3.2.1
	OIDC	O	R	O	8.3.3.2.2

Key

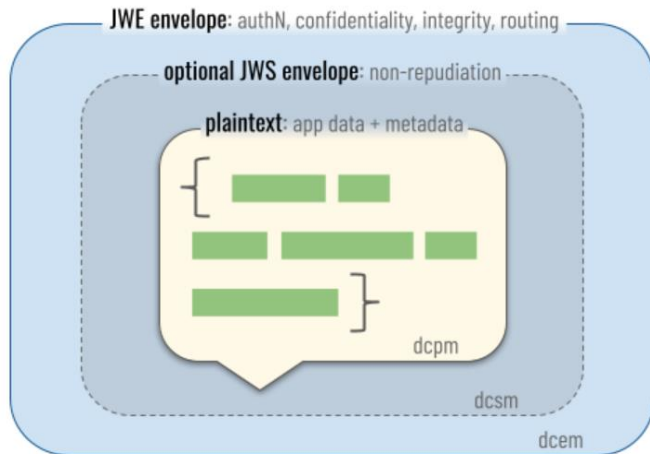
M mandatory
 C conditional
 R recommended
 O optional
 N/A not applicable
^a Support for at least one of these methods is mandatory.

ISO/IEC 18013-5:2021 เป็นมาตรฐานใบขับขี่ดิจิทัลบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (mobile driving license)

OpenID Connect เป็นส่วนหนึ่งของข้อกำหนดสำหรับการสำแดงใบขับขี่ดิจิทัล ในกรณีที่ต้องดึงจากเซิร์ฟเวอร์ขององค์กรผู้ออกใบขับขี่โดยตรง

โพรโทคอล – DIDComm

โครงสร้างข้อความ

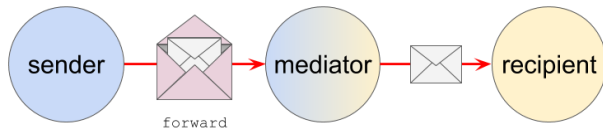


ข้อความที่ถูกส่งด้วย DIDComm จะประกอบไปด้วยข้อมูล 3 ชั้น ดังนี้

- **DIDComm plaintext message** : เป็นข้อความในรูปแบบ plaintext ที่อยู่ชั้นในสุด
- **DIDComm signed message** : เป็นชั้นถัดมาซึ่งอาจมีหรือไม่มีก็ได้ (optional) ทำหน้าที่ลงลายมือชื่อดิจิทัลในรูปแบบ JSON Web Signature (JWS) เพื่อตรวจสอบที่มาของข้อความ
- **DIDComm encrypted message** : เป็นชั้นนอกสุดเป็นชั้นที่ทำการเข้ารหัส (encryption) ในรูปแบบ JSON Web Encryption (JWE) โดยทำหน้าที่รับรองความสมบูรณ์ (integrity) ของข้อความ

โพรโทคอล – DIDComm

การค้นหาเส้นทางส่งข้อมูล



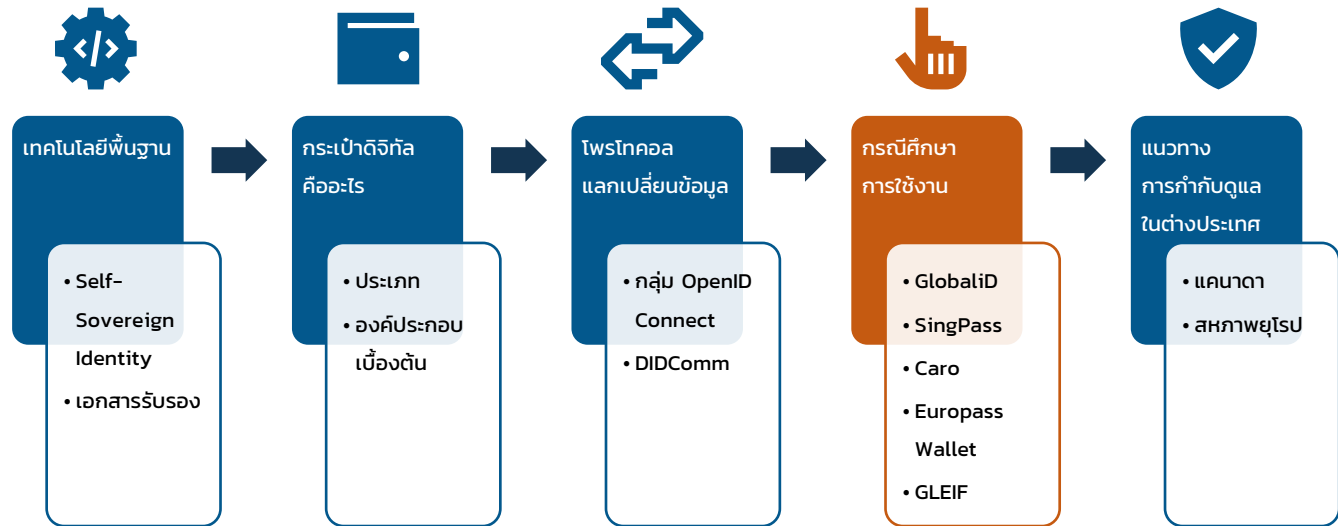
โพรโทคอล DIDcomm ประกอบไปด้วย 3 บทบาท ได้แก่

- ผู้ส่ง (sender)
- คนกลาง (mediator)
- และผู้รับ (recipient)

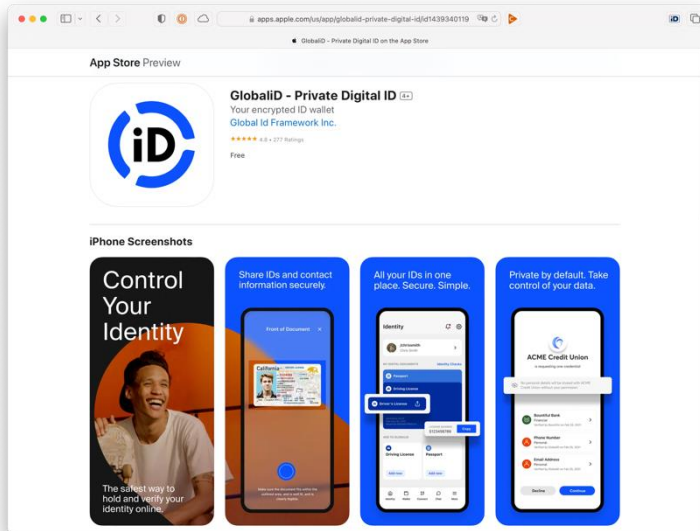
โดย sender ส่งข้อความประเภทส่งต่อไปยัง mediator ซึ่งทำการถอดรหัส payload ของข้อความ จากนั้นส่งต่อข้อความให้กับ recipient

ทั้งนี้โพรโทคอลอาจเป็นแบบทางเดียว (one-way) ไม่มีการส่งข้อความกลับ หรือ ในกรณีที่มีการส่งข้อความกลับ sender และ recipient จะสลับบทบาทกัน โดยอาจใช้ mediator เดิม หรือ mediator อื่น หรือ ไม่ใช้ mediator เลยก็ได้

โครงร่างการนำเสนอ



กรณีศึกษา – GlobalID

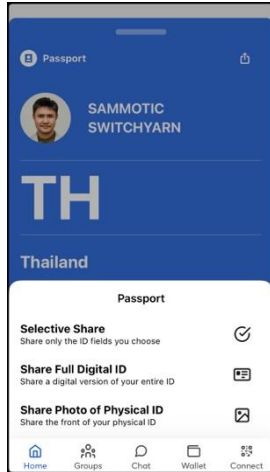
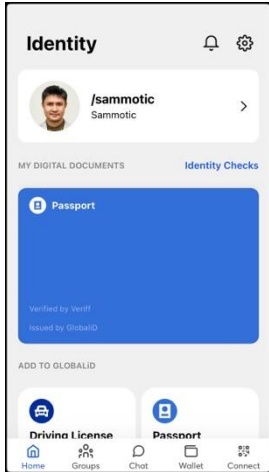


กระเป๋าดิจิทัล GlobalID มีคุณสมบัติในการจัดเก็บและบริหารจัดการการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของผู้ใช้บริการ

Global ID คือบริษัทด้านดิจิทัลไอดีที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่สหรัฐอเมริกา มีการให้บริการไอดีเนกทีฟกว่า 1.6 ล้านไอดี ครอบคลุมผู้ใช้งานกว่าหกแสนคน โดยให้บริการกระเป๋าดิจิทัล ที่พกพาสะดวก และสามารถทำงานร่วมกับกระเป๋าดิจิทัลอื่นได้ (portable, interoperable identity wallet) ภายใต้มาตรฐานเปิด

GlobalID จะออกเอกสารรับรองให้กับผู้ถือเอกสาร (holder) ซึ่งจะนำไปให้กับผู้รับรองเอกสาร (verifier) เพื่อยืนยันตัวตน

กรณีศึกษา – GlobalID



GlobalID ใช้บริการจากผู้ให้บริการ KYC ภายนอก (เช่น Veriff และ Twilio) ในการตรวจสอบเอกสาร เช่น หนังสือเดินทาง

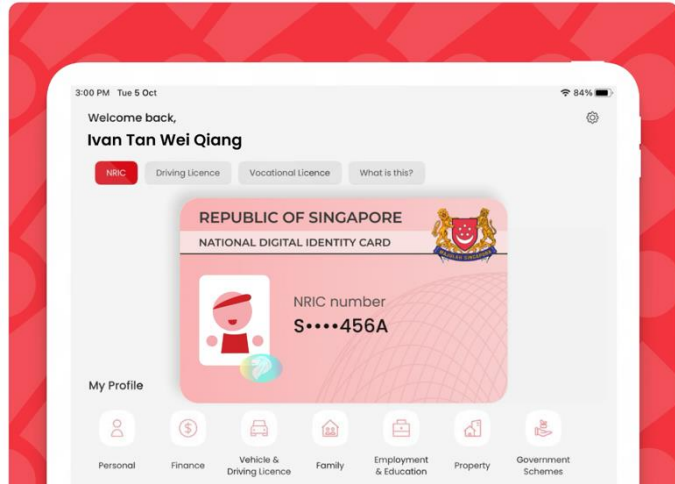
กระเป๋าดิจิทัล จะแปลงเอกสารดังกล่าวให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล และจัดเก็บและบนอุปกรณ์ของผู้ใช้งาน

ผู้ใช้งานสามารถแชร์เอกสารดังกล่าวให้กับผู้อื่นได้ โดยอาจแชร์แบบเต็ม หรือเพียงข้อมูลบางส่วน (ภาพซ้าย)

อย่างไรก็ดี ปัจจุบัน ยังไม่สนับสนุนการสำแดงเอกสารในรูปแบบ verifiable presentation แต่เป็นรูป jpeg (ภาพขวา)



กรณีศึกษา – SingPass ของสิงคโปร์



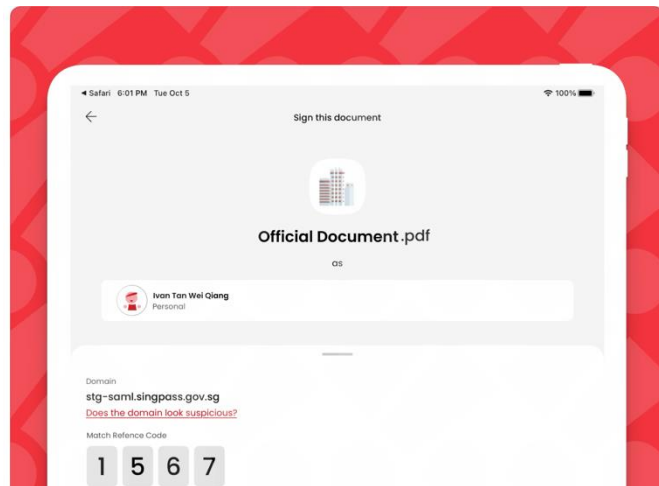
singpass

Singpass คือระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนที่เชื่อถือได้ (trusted digital identity) สำหรับพลเมืองและผู้อยู่อาศัยในประเทศสิงคโปร์ แอปพลิเคชันดังกล่าวจะอาศัยการสร้างและยืนยันตัวตนผู้ใช้งานด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ อาทิ biometric verification เป็นต้น รวมถึงเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับภาครัฐ ทำให้ผู้ใช้งานสามารถใช้ SingPass ในการทำธุรกรรมและใช้บริการภาครัฐและภาคเอกชนทั่วสิงคโปร์อย่างปลอดภัยและสะดวกสบาย โดยมีตัวอย่างของบริการที่สามารถใช้งานได้ เช่น ธุรกรรมเกี่ยวกับที่ดิน ธุรกรรมเกี่ยวกับการประกัน เป็นต้น

กรณีศึกษา – SingPass ของสิงคโปร์

นอกเหนือไปจากการใช้เพื่อพิสูจน์และยืนยันตัวตน ผู้ใช้บริการ SingPass สามารถทำการลงลายมือชื่อดิจิทัล (digital signing) ผ่านแอปพลิเคชันดังกล่าวได้ โดยสามารถ

- ใช้ในการลงลายมือชื่อเอกสาร สัญญาทางกฎหมายต่าง ๆ ด้วยลายมือชื่อที่ได้รับการรับรองตามกฎหมาย
- ใช้ในการลงลายมือชื่อสำหรับการทำธุรกรรมอื่น ๆ กับทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ผ่านทางแอปพลิเคชัน

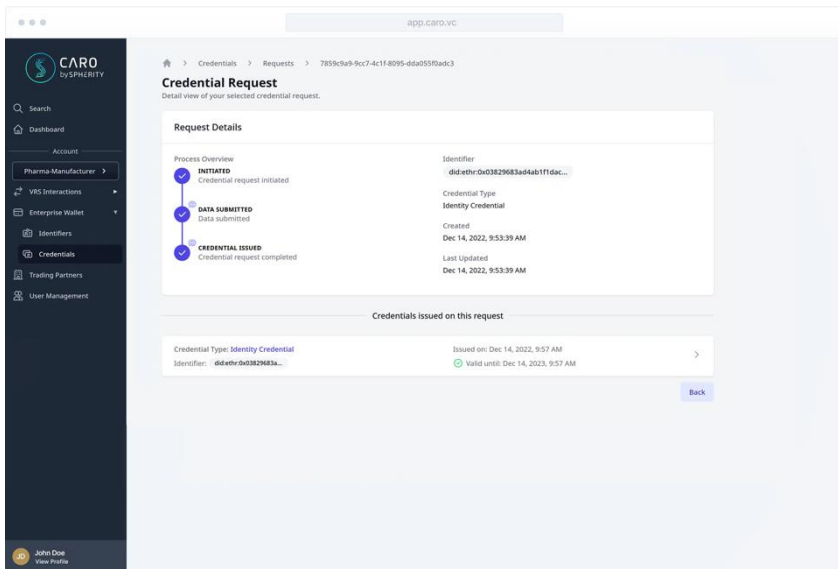


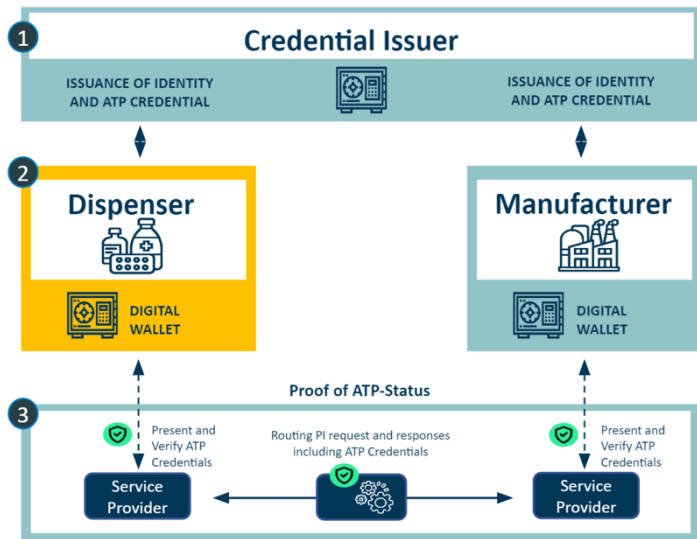


Caro คือเว็บแอปพลิเคชัน ที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) ของยาไร้ค่าสามารถใช้เพื่อระบุตัวตนบริษัทคู่ค้า และตรวจสอบการเป็นพันธมิตรคู่ค้าที่ได้รับการรับรอง (Authorized Trading Partner: ATP) ตามข้อกำหนดของ Drug Supply Chain Security Act (DSCSA) ของสหรัฐอเมริกา

กระเป๋าดิจิทัลนี้ผลิตโดยบริษัท Spherity ภายใต้มาตรฐานที่กำหนดโดยการรวมกลุ่มกันของภาคเอกชน ในชื่อว่า Open Credentialing Initiative

จากภาพ เป็นตัวอย่างการทำงานของกระเป๋าดิจิทัลในส่วนของการขอเอกสารรับรองไอเดนทิตีของบริษัทคู่ค้า

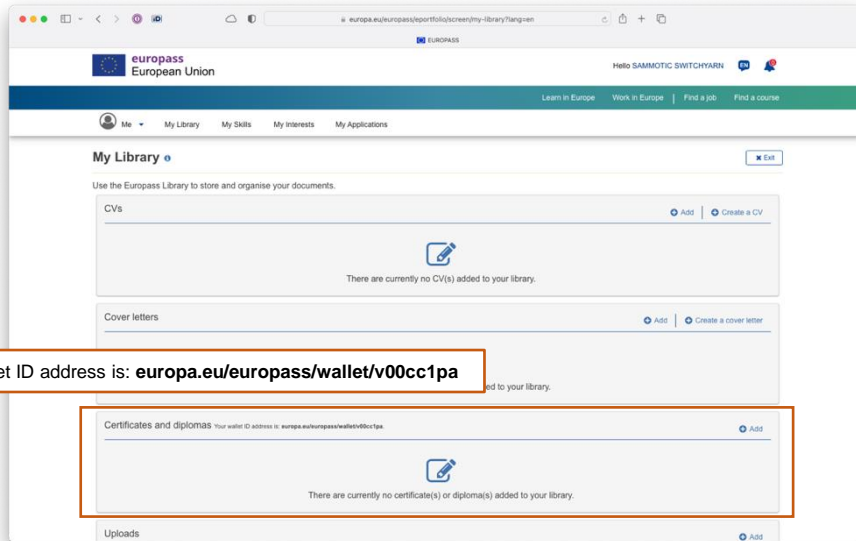




เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย DSCSA กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทานสำหรับยา ต้องทำธุรกรรมแลกเปลี่ยนกับ Authorized Trading Partners เท่านั้น ดังนั้น Caro จึงมีบทบาทในการช่วยสนับสนุน Verification Routing Service (VRS) สำหรับบริษัทที่ทำการแลกเปลี่ยนสินค้าได้ใช้ตรวจสอบที่มาของผลิตภัณฑ์

การออกเอกสารรับรอง มีการสร้างตัวระบุเฉพาะสำหรับองค์กร (unique enterprise identifier) และสร้างเอกสารรับรองสถานะ ATP ขององค์กร

กรณีศึกษา – Europass Wallet



Europass Wallet เป็นส่วนหนึ่งของ European Digital Credentials Infrastructure ที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการยุโรป เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลางสำหรับเอกสารรับรองประเภท **ประกาศนียบัตรและวุฒิบัตร**

Europass Wallet เป็นกระเป๋าดิจิทัลแบบ **เว็บแอปพลิเคชัน** เท่านั้น ผู้ใช้งานจะได้รับแจ้ง service endpoint ของตนเองสำหรับแจ้งให้แก่ผู้ออกประกาศนียบัตรแบบเอกสารรับรองที่ตรวจสอบได้ (verifiable credential) ให้เข้ามาในกระเป๋าดิจิทัลของตนเองโดยตรง

กรณีศึกษา - GLEIF



Enabling global identity
Protecting digital trust

GLEIF



Qualified vLEI Issuers



Legal Entities



Persons Representing
Legal Entities

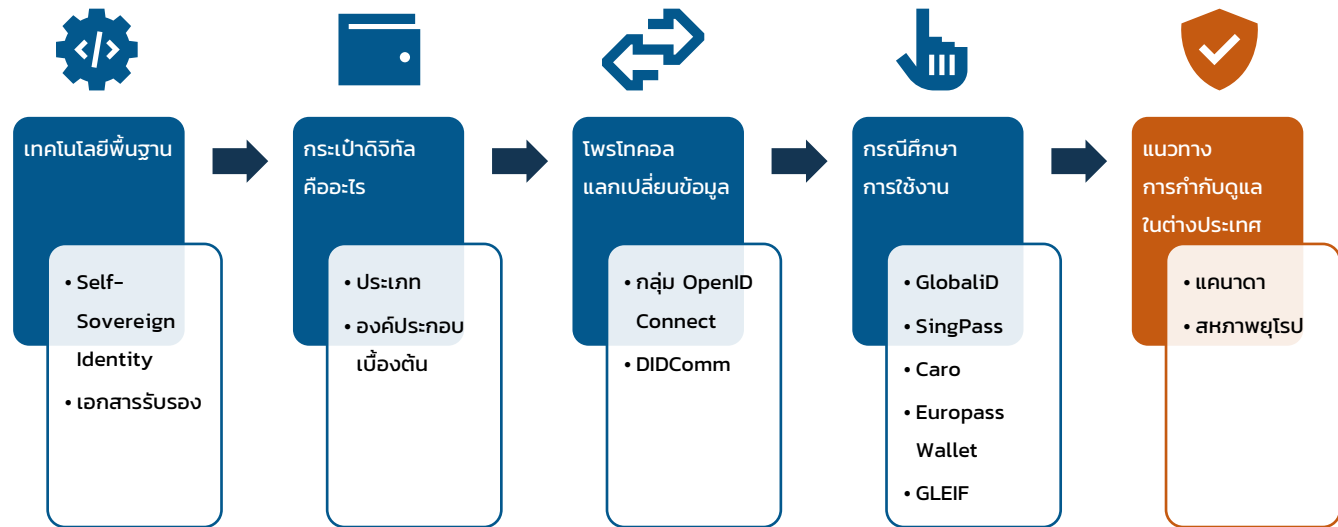
GLEIF หรือ Global Legal Entity Identifier Foundation คือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่สวีตเซอร์แลนด์ ถูกจัดตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 2014 โดย Financial Stability Board ของ G20 Summit

GLEIF มีจุดประสงค์ในการอำนวยความสะดวกให้ภาครัฐกิจและบุคคลทั่วไปสามารถทำธุรกรรมทางการเงินกับผู้อื่นได้อย่างมั่นใจ ด้วยการสนับสนุนการนำ Legal Entity Identifier (LEI) ซึ่งคือรหัสที่มีความยาว 20 ตัวอักษร (20-character code) ตามมาตรฐาน ISO 17442 ไปใช้เป็นไอเดนทิตีขององค์กร (organizational identity)

Verifiable LEI คือไอเดนทิตีองค์กรในรูปแบบดิจิทัล ที่ช่วยให้นิติบุคคลสามารถทำการยืนยันตัวตนและตรวจสอบเอกสารรับรองได้โดยอัตโนมัติภายใต้เทคโนโลยีกระจายศูนย์

โดย GLEIF ทำหน้าที่เป็น Root of Trust และกำหนดกรอบการกำกับดูแล (governance framework) สำหรับการออกเอกสารรับรอง และการผลิตกระเป๋าดิจิทัล เป็นต้น

โครงร่างการนำเสนอ

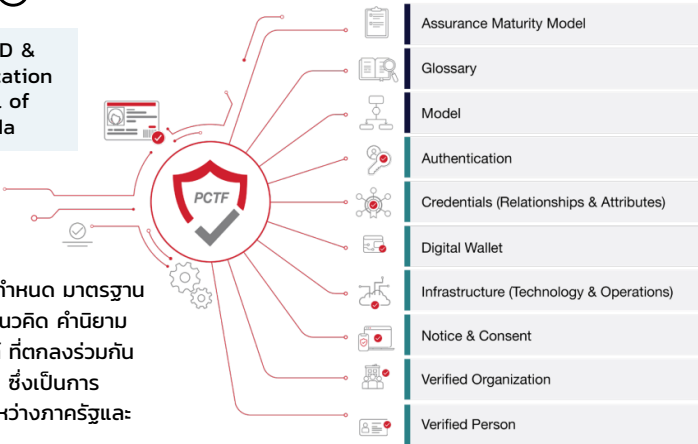


ตัวอย่างแนวทางการกำกับดูแล

แคนาดา – Pan-Canadian Trust Framework (PCTF)

DIACC CCIAN

Digital ID & Authentication Council of Canada



PCTF คือ ข้อกำหนด มาตรฐาน กระบวนการ แนวคิด คำนิยาม และหลักเกณฑ์ ที่ตกลงร่วมกัน ภายใน DIACC ซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชน

ข้อกำหนดเกี่ยวกับ ระเบียบปฏิบัติ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ Component และ Conformance Profile



Informative Specified Encompassing

ตัวอย่างแนวทางการกำกับดูแล

สหภาพยุโรป – ภาพรวม

ชื่อ	สถานะ	องค์กรหลักที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแล	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	กรอบการทำงานสำหรับกระเป๋าดิจิทัล
European Digital Credentials Infrastructure (EDCI) Wallet	มีการให้บริการแล้ว	คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission)	<ul style="list-style-type: none"> • Decision (EU) 2018/646 of the European Parliament and of the Council of 18 April 2018 on a common framework for the provision of better services for skills and qualifications (Europass) and repealing Decision No 2241/2004/EC 	ข้อกำหนดใน documentation ของ EDCI ¹
European Blockchain Services Infrastructure (EBSI)- Conformant Wallet	กำลังอยู่ระหว่างการทดสอบนำร่องการให้บริการ	European Blockchain Partnership	<ul style="list-style-type: none"> • Decision (EU) 2022/2481 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 establishing the Digital Decade Policy Programme 2030 	ข้อกำหนดใน documentation ของ EBSI ²
European Digital Identity (EUDI) Wallet	กำลังอยู่ระหว่างการทดสอบนำร่องการให้บริการ	คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission)	<ul style="list-style-type: none"> • Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 910/2014 as regards establishing a framework for a European Digital Identity • Commission Recommendation (EU) 2021/946 of 3 June 2021 on a common Union Toolbox for a coordinated approach towards a European Digital Identity Framework 	EUDI Architecture Reference Framework

¹ Europass, “European Digital Credentials for Learning Infrastructure : Information for Developers”, europass.eu/europass/en/stakeholders/european-digital-credentials/interoperability

² EBSI, “EBSI developers hub”, api-conformance.ebsi.eu/docs

ตัวอย่างแนวทางการกำกับดูแล

สหภาพยุโรป – European Digital Credentials Infrastructure (EDCI)

Decision (EU) 2018/646 of the European Parliament and of the Council of 18 April 2018 on a common framework for the provision of better services for skills and qualifications (Europass) and repealing Decision No 2241/2004/EC

การกำกับดูแลองค์ประกอบต่าง ๆ ของการให้บริการ อาทิจ มาตรฐาน เอกสารรับรอง และการสร้างกระเป๋า ดำเนินการโดยคณะกรรมการยุโรป โดยตรง ภายใต้ Decision (EU) 2018/646

คณะกรรมการยุโรป



ศูนย์ Europass แต่ละประเทศ



eIDAS



- eSignature
- eSeal
- eTime Stamp
- Website Authentication

Standards



- EDCI Credentials Standard
- EDCI Revocation Standard
- EDCI Viewer, Wallet & Verifier Standard
- EDCI Accreditation Standard
- EDCI Data Model

Services



- EDCI Issuer
- EDCI Wallet
- EDCI Accreditation database
- EDCI Revocation List

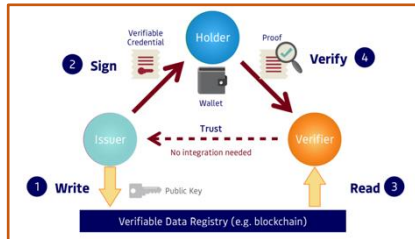
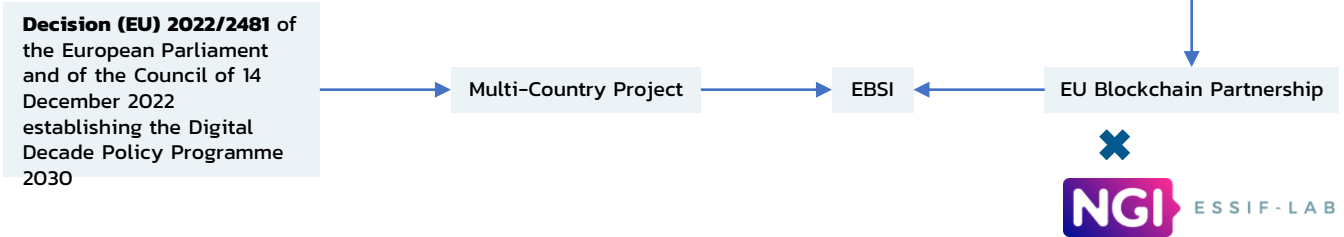
Software



- EDCI Code Library
- EDCI Awarding Body Archive Wallet
- EDCI Viewer
- EDCI Renderer
- EDCI Verifier
- EDCI Exporter

ตัวอย่างแนวทางการกำกับดูแล

สหภาพยุโรป – European Blockchain Services Infrastructure (EBSI)

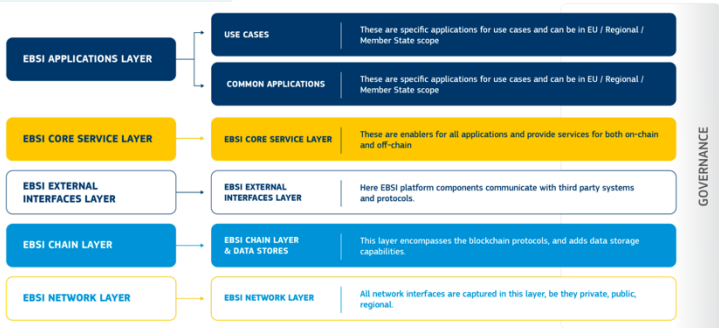


EBSI คือโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการใช้งานเอกสารรับรองในกรณีที่ verifiable data registry เป็น blockchain

EBSI เป็นโครงการของ EU Blockchain Partnership ที่เรียกว่า “Multi-Country Project” ซึ่งเป็นโครงการชนิดพิเศษตาม Decision (EU) 2022/2481 ภายใต้แผนนโยบายระยะยาวที่มีชื่อว่า “Path to the Digital Decade” โดยใช้เงินสนับสนุนจาก Recovery and Resilience Facility ซึ่งเดิมสหภาพยุโรปจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นมาตรการชั่วคราวรองรับสถานการณ์โควิด-19

ตัวอย่างแนวทางการกำกับดูแล

สหภาพยุโรป – European Blockchain Services Infrastructure (EBSI)



การกำกับดูแลไม่ได้มีข้อกำหนดจากส่วนกลางโดยตรง แต่ออกมาจาก EU Blockchain Partnership และกรอบการทำงาน European SSI Framework ซึ่งเป็นผลผลิตของโครงการวิจัย ESSIF-Lab ภายใต้โครงการ Next Generation Initiative (NGI) โดยคณะกรรมการยุโรป

ตัวอย่างแนวทางการกำกับดูแล

สหภาพยุโรป – European Digital Identity (EUDI)

กฎหมายหลักที่กำกับดูแลบริการที่เชื่อถือได้ (trust service) ในสหภาพยุโรป คือกฎหมายที่มีชื่อเรียกโดยย่อว่า “eIDAS Regulation” ซึ่งไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการกำกับดูแลการให้บริการกระเป๋าดิจิทัลโดยตรง การกำกับดูแลการให้บริการกระเป๋าดิจิทัลเป็นเรื่องที่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศดำเนินการแยกกันเอง จนกระทั่งเมื่อมีการเสนอกฎหมายที่เรียกว่า “ร่าง eIDAS 2.0” จึงเรียกได้ว่าสหภาพยุโรปมี (หรือกำลังจะมี) กฎหมายกำกับดูแลการให้บริการกระเป๋าดิจิทัลโดยตรง

“Toolbox Recommendation” เป็นผลสืบเนื่องมาจาก “ร่าง eIDAS 2.0” โดยปัจจุบันมีผลทางกฎหมายแล้ว และนำมาสู่ EUDI Wallet ARF

The Common Union Toolbox for a Coordinated Approach Towards a European Digital Identity Framework

The European Digital Identity Wallet Architecture and Reference Framework

January 2023

Version 1.0.0

eIDAS Regulation¹ → ร่าง eIDAS 2.0² → Toolbox Recommendation³ → EUDI Wallet Architecture and Reference Framework⁴

¹ Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market and repealing Directive 1999/93/EC

² Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 910/2014 as regards establishing a framework for a European Digital Identity

³ Commission Recommendation (EU) 2021/946 of 3 June 2021 on a common Union Toolbox for a coordinated approach towards a European Digital Identity Framework

⁴ digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/european-digital-identity-wallet-architecture-and-reference-framework

ตัวอย่างแนวทางการกำกับดูแล

สหภาพยุโรป – สาระสำคัญบางส่วนเกี่ยวกับกระเป๋าฯ ในร่าง eIDAS 2.0

มาตรา	สรุปสาระสำคัญ
(Preamble ข้อ 36)	(ข้อนี้เป็นคำอธิบายเจตนารมณ์ของกฎหมาย ไม่ใช่ข้อบังคับ) จะมีการออก “Toolbox Recommendation”
1 ข้อ d	Regulation นี้จะกำหนดว่า การที่ประเทศสมาชิกจะออก EUDI Wallet ให้ประชาชนใช้งาน ต้องทำตามเงื่อนไขใดบ้าง
2 ข้อ 1	Regulation นี้ใช้กับ EUDI Wallet ที่ประเทศสมาชิกออกให้ประชาชนใช้งาน
3 ข้อ 2	ให้วลีว่า “electronic identification means” มีความหมายครอบคลุมถึง EUDI Wallet ด้วย
3 ข้อ 42	นิยามว่า EUDI Wallet คืออะไร
6a	ข้อกำหนดหลักของ EUDI Wallet
6b	ข้อกำหนดสำหรับผู้อาศัยการยืนยันตัวตน (relying party) ผ่าน EUDI Wallet
6c	การรับรองว่า EUDI Wallet เป็นไปตามข้อกำหนด
6d	การเผยแพร่รายการ EUDI Wallet ที่ได้รับการรับรองแล้ว
10a	มาตรการรองรับกรณีเกิดความไม่มั่นคงปลอดภัยในการใช้งาน EUDI Wallet
12b	กำหนดให้ใช้ EUDI Wallet สำหรับการยืนยันตัวตนข้ามประเทศได้
48a	การเก็บสถิติการใช้งาน EUDI Wallet เพื่อรายงานแก่คณะกรรมการยุโรป

ตัวอย่างแนวทางการกำกับดูแล

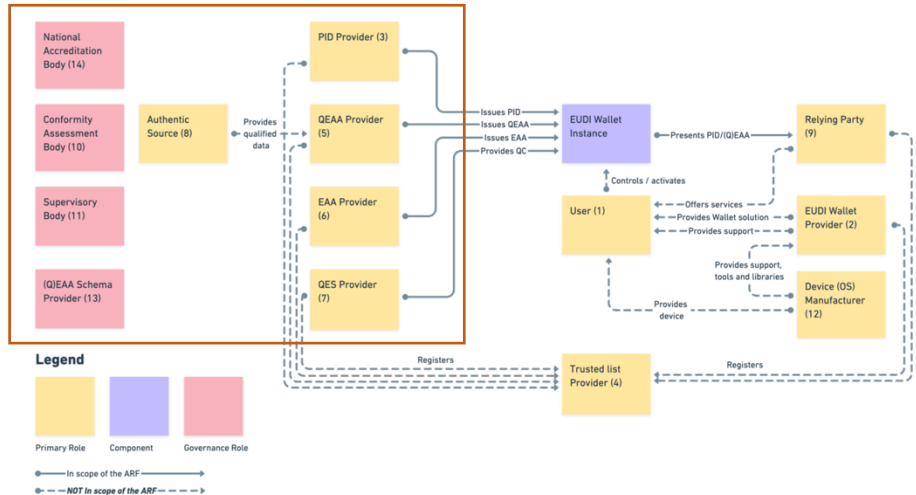
สหภาพยุโรป – European Digital Identity (EUDI) : โครงสร้างการกำกับดูแลคุณภาพการให้บริการ

ผู้ให้บริการต่าง ๆ ได้แก่

- PID provider (เอกสารรับรอง)
- [Q]EAA provider (เอกสารรับรอง)
- QES provider (ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์)
- EUDI wallet provider (กระเป๋าดิจิทัล)

อยู่ภายใต้โครงสร้างการกำกับดูแลคุณภาพการให้บริการ ที่ประกอบด้วยองค์กร 4 ประเภท ได้แก่

- supervisory body : กำหนดกรอบการกำกับดูแลคุณภาพ
- conformity assessment body (CAB) : ประเมินคุณภาพ
- national accreditation body : รับรอง CAB
- [Q]EAA schema provider : ประกาศใช้ schema/vocabulary มาตรฐาน



รายงานทางเทคนิค
TECHNICAL REPORT

กรอบการทำงานร่วมกัน ของกระเป๋าดิจิทัลสำหรับเอกสารรับรอง

INTEROPERABLE FRAMEWORK OF DIGITAL WALLETS
FOR VERIFIABLE CREDENTIALS

เวอร์ชัน 1.0 - เมษายน 2566



Technical Report
bit.ly/ETDA_DigitalWallet

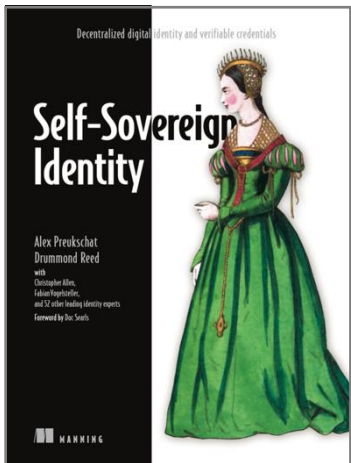
e-Standard 

03 เม.ย. 66 |  548 |  Share

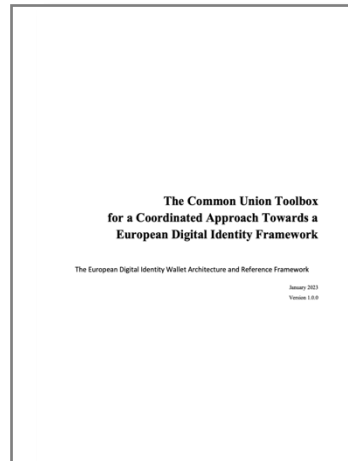
เผยแพร่ ETDA Technical Report กรอบการทำงาน ร่วมกันของกระเป๋าดิจิทัลสำหรับเอกสารรับรอง (เวอร์ชัน 1.0 - เมษายน 2566)

โครงสร้างเอกสาร

1. ขอบข่าย
 2. บทนิยาม
 3. ภาพรวมของกระเป๋าดิจิทัลสำหรับเอกสารรับรอง
 - 3.1 บทบาทและความสัมพันธ์ของเอนทิตีที่เกี่ยวข้อง
 - 3.2 เอกสารรับรองและเอกสารสำแดง
 - 3.3 ระบบทะเบียนเอกสารรับรอง (verifiable data registry)
 - 3.4 ประเภทกระเป๋าดิจิทัล
 - 3.5 การสำรองและกู้คืนข้อมูลความลับ
 - 3.6 การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ถือเอกสาร
 - 3.7 กลไกการเชื่อมโยงผู้ถือเอกสารต่อเอกสารรับรอง
 4. วงจรชีวิตของกระเป๋าดิจิทัลและเอกสารรับรอง
 - 4.1 วงจรชีวิตการใช้งานอินสแตนซ์ของกระเป๋าดิจิทัล
 - 4.2 วงจรชีวิตการใช้งานเอกสารรับรอง
 5. องค์ประกอบของกระเป๋าดิจิทัล
 - 5.1 องค์ประกอบพื้นฐานของกระเป๋าดิจิทัล
 - 5.2 สถาปัตยกรรมซอฟต์แวร์ของกระเป๋าดิจิทัล
 - 5.3 ช่องทางการแลกเปลี่ยนเอกสารรับรอง
 6. ข้อเสนอแนะของกระเป๋าดิจิทัลและเอกสารรับรอง
 - 6.1 ประเภทของเอกสารรับรองตามความสำคัญของข้อมูล
 - 6.2 ข้อเสนอแนะของเอกสารรับรอง
 - 6.3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาองค์ประกอบของกระเป๋าดิจิทัล
- บรรณานุกรม

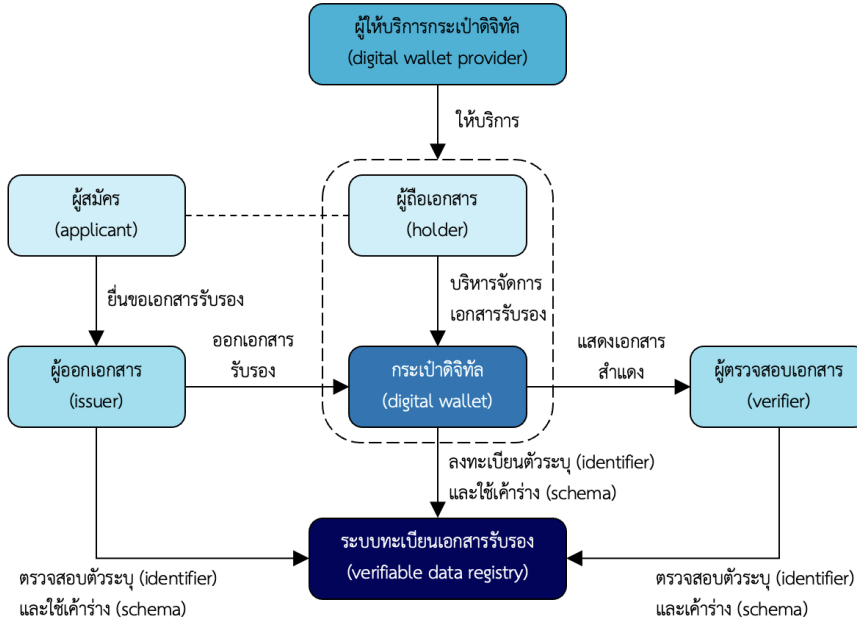


Self-Sovereign Identity
Alex Preukschat and Drummond Reed
Manning Publications (2021)



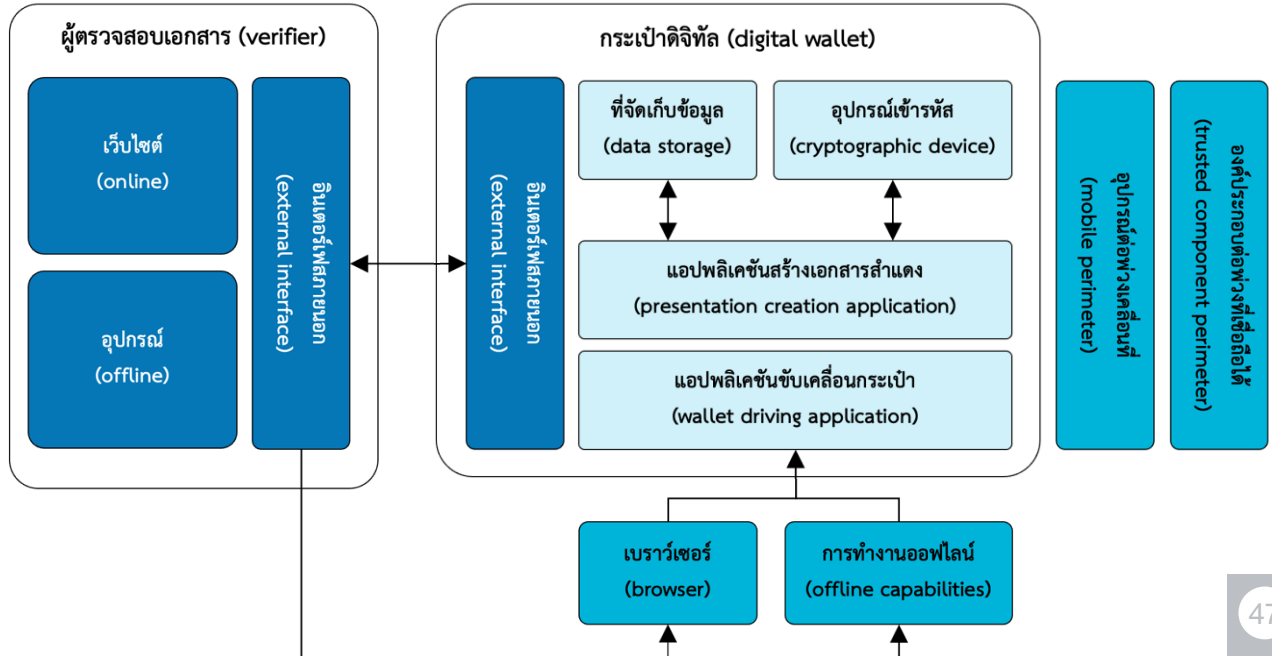
The European Digital Identity Wallet Architecture and Reference Framework
European Commission (2023)

บทบาทและความสัมพันธ์



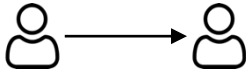
- (1) ผู้ถือเอกสาร (holder) ใช้งานกระเป๋าอิเล็กทรอนิกส์ (digital wallet) ที่ให้บริการโดยผู้ให้บริการกระเป๋าอิเล็กทรอนิกส์ (digital wallet provider)
- (2) ผู้สมัคร (applicant) ยื่นขอเอกสารรับรองจากผู้ออกเอกสาร (issuer)
- (3) ผู้สมัคร ผู้ถือเอกสาร และเจ้าของข้อความ (subject) อาจเป็นบุคคลเดียวกันหรือไม่ก็ได้
- (4) ผู้ถือเอกสารสามารถสร้างเอกสารสำแดงและแสดงต่อผู้ตรวจสอบเอกสาร (verifier)
- (5) ระบบทะเบียนเอกสารรับรอง (verifiable data registry) เป็นตัวกลางในการตรวจสอบเอกสารรับรองและเอกสารสำแดง

องค์ประกอบกระเป๋าดิจิทัล

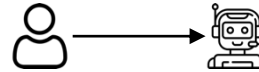


ช่องทางการแลกเปลี่ยนเอกสารรับรอง

ช่องทางระยะใกล้ โดยผู้ตรวจสอบเอกสารเป็นบุคคล
(Close Proximity Supervised Flow)



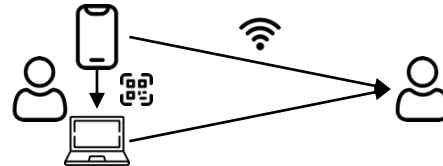
ช่องทางระยะใกล้ โดยระบบอัตโนมัติ
(Close Proximity Unsupervised Flow)



ช่องทางระยะไกลภายในอุปกรณ์เดียวกัน
(Remote Same-device Flow)



ช่องทางระยะไกล ข้ามอุปกรณ์
(Remote Cross-device Flow)



ข้อแนะนำของเอกสารรับรอง

Issuer Identification

สามารถระบุตัวตนของผู้ออกเอกสารได้

Data Integrity

สามารถตรวจพบการเปลี่ยนแปลงใด ๆ
ที่เกิดขึ้นต่อของเอกสารรับรองได้

Authenticity

สามารถตรวจสอบที่มาของเอกสารรับรองได้
ว่าออกโดยผู้ออกเอกสารตามที่ระบุจริง

Status Check

สามารถตรวจสอบสถานะของเอกสารรับรอง
ว่าถูกระงับหรือเพิกถอนหรือไม่

Holder Binding

สามารถตรวจสอบการเชื่อมโยงของผู้ถือเอกสาร
ต่อเอกสารรับรอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาองค์ประกอบของกระเป๋าดิจิทัล

Data Model

- W3C Verifiable Credentials Data Model 1.1
- ISO/IEC 18013-5:2021
- หรือมาตรฐานอื่น ๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

Data Format

- JSON Web Token (JWT)
- JSON for Linked Data (JSON-LD)
- Concise Binary Object Representation (CBOR)

Signature/Encryption Format

- Javascript Object Signing and Encryption (JOSE)
- Linked Data Proofs (LD-Proofs)
- CBOR Object Signing and Encryption (COSE)

Selective Disclosure

- ISO/IEC 18013-5:2021
- Selective Disclosure JWT (IETF SD-JWT Draft)

Holder Binding

- การเชื่อมโยงกับอุปกรณ์ของผู้ใช้งาน (device binding)
- การเชื่อมโยงกับข้อมูลชีวมิติของผู้ใช้งาน (biometric binding)

Transport Protocol

- OpenID for Verifiable Credential (OpenID4VCI)
- OpenID for Verifiable Presentations (OpenID4VP)
- Self-Issued OpenID Provider v2 (SIOPv2)

ประเภทของเอกสารรับรองตามความสำคัญของข้อมูล

เอกสารรับรองสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ตามความสำคัญของข้อมูลในเอกสารรับรอง ดังนี้

- (1) เอกสารรับรองประเภท 1:** เป็นเอกสารรับรองที่มีข้อมูลสำคัญ ซึ่งเหมาะสำหรับการระบุตัวตนบุคคลในธุรกรรมที่มีความเสี่ยงสูง ตัวอย่างเช่น บัตรประจำตัวประชาชน ใบอนุญาตขับขี่
- (2) เอกสารรับรองประเภท 2:** เป็นเอกสารรับรองที่มีข้อมูลทั่วไป ซึ่งเหมาะสำหรับการใช้งานที่หลากหลายในธุรกรรมที่ไม่มีความเสี่ยงสูง ตัวอย่างเช่น บัตรสะสมคะแนน ตั๋วโดยสารที่ไม่ระบุชื่อผู้ถือตั๋ว

ภาพรวมของมาตรฐานของกระเป๋าดิจิทัล

